

מסורת הש"ס

(א) [עו"נ; נ:] (ב) [בס"א]:
מלכי [יון], (א) מדות פ"ב
מ"ה, (ד) ג"ז שם מ"ד,
(ב) מדות פ"ב מ"ג לקמן
לז, [ונחם: נה:] (א) [ג]
פ"ב מ"ג, (א) [ג"] שם
מ"ח, (א) מדות פ"ב מ"ה,
(ט) שם פ"ב מ" (י) [גור]
קדר הנשמה ושלמה אלה
ועיני נבי"מ פ"ו מהל' בית
הנחמיה הלכו ו[א] (ב) [שם]
פ"ב משנה ו[א], (א) נחם: וזה
(ח) [נחם:] מלכי [יון], (ד) [ג]
[א:] (ב) ע"י חשי ד"ה,

גליון הש"ס

גמ' הא מני ר"י היא. עי'
לקמן ל ע"ב תוס' ד"ה
רי"א:

הגהות הב"ח

(ח) גם' לשבת העצים כל'ל
ותי' דיר נמחק: (צ) שם
צבר המשחה ומתבורן
ורואה: (ג) רש"י ד"ה
ששקוקס קמי מיתה
בלשכת: (ד) ד"ה מן וכו'
דמסכת מדות ראב"י היא
דקממיה כל'ל ותי' היא
נמחק והד"ל: (פ) ד"ה
לפנים ממנו סורג. סורג
היה: (י) ד"ה וכו' כי מעלות
של חצי חצי אמה:

תום' ישנים

[illegible]

שִׁיקוּלוֹס מַלְכִי עֹזְדֵי רוֹבִים ^(א). שֶׁהִקְטִירוּ עָלֶיהָ לַעֲבֹדָה כּוֹרֵסִים
בְּמִקְדָּשׁ. קִתְּנִי ^(ב) בְּלִשְׁכַּת הַעֲלָאִים שֶׁהוּא בְּמַעֲרִיצַת דְּרוֹמִית: מֵאֵן
סָנֵא מְדוּם. הֵא מִתְנִיתִין דְּמִסְכַּת מְדוּת ^(ג) הֵיא: ר"א בֵּן יַעֲקֹב
הֵיא. דְּסַתְמִיָּה דְּמִתְנִיתִין דְּמְדוּת קִיַּמִּי כּוֹסְתִּיה: הִיסֵּה אֹרֶךְ. מֵן

לדרוס: ומשלחין סתם הדור.
דכתיב (במדבר ו) ונתן על האש אשר
תחת זבח השלמים: לשם המזוועין.
מפרש בפירקין דלקמן * שם המזוועין
טובלין צמניי לטוהרתם כשצאין
להכניס ידיהן לזהונוט אע"פ שטבל
מצערב: אמר ר"א בן יעקב שסתמי
נר. מכלל דרישא ר"א בן יעקב
קאמר לה: ה"נ מסתבא. דסתמא
דמדות ר"א קאמר לה: דסנן כל
הסתמי וכו'. ולא מליט מוקמת
לה אלא כר"א בן יעקב: כל הסתמי
שהיו שם. בכל צניי הר הבית היו
גבוהין הרבה מאד עד שהיו כל
פתחים שבהן גבוהין כ' אמה לצד
ממה שעל הפתחים הרבה מאד:
חוץ מכותל מורח. הוא המחתון
לרגלי הר הבית שבו נכנסין לחיל
שלמי עזרת נשים ומן החיל נכנסין
לעזרת נשים ומעזרת נשים לעזרה
הגדולה: שכן השורף את הפרה
עומד בהר המשה. הוא הר הזיתים
אשר על פני ירושלים מקדש ופני
הכחן למערב: ומסלחין ורואה. מעל
גובה ראש הכותל דרך השערים
שלפנים היינו פתחו של היכל כשהוא
מזה בדם דכתיב (במדבר יט) והוא
אל נוכח פני אהל מועד וגו' ואם
היתה הכותל גבוה אע"פ שהשערים
מכוונים זה כנגד זה שער הר הבית
כנגד שער עזרת נשים ושער עזרת
נשים כנגד שער העזרה הגדולה
ושער העזרה כנגד פתח ההיכל לא
היה יכול לראות את פתח ההיכל
דרך פתחים לפי שהיה הולך ומגביה
ועולה עד שקרקע פתח ההיכל
גבוה כ' אמות יותר מקרקעי רגלי
הר הבית ומגאלת איסוקפת ההיכל
גבוהה ממשקוף פתח הר הבית ולא
יוכל לראות חלל פתח ההיכל דרך

אחור פתח: **וּתֵּן** כל הפתחים וכו' **וּתֵּן** לפנים הימנו וכו'. כל פיתחא תתאה במעלות הר הבית אלא לר' אליעזר בן יעקב: **גְּבוּשִׁין** ההר לרבנן: **לְפָנִים מִמֶּנּוּ מוֹרָג**. (א) היה שם לפנים מכותל מזרחי אותה דבפי עץ ארוכים וקצרים שקורין לגו"ש ומרכיבין אותן זו ע"ה היה מקום פניו י' אמות והוא נקרא חיל: **וּשְׂסִים עֶשְׂרֵה מַעְלֹת** הר למעלה ומעלה חצי אמה הרי שעלה קרקע עזרת נשים ו' רספון ולדרוס: **ט"ו מַעְלֹת**. גובה קרקע עזרת ישראל מעזרת **מַעְלֹת**. הרי שגבה קרקע היכל מקרקע הר הבית התחתון תשע עשר דרך שם חצי אמה התחתונה של חלל פתח ההיכל: **וּתֵּן** ר"א בן יעקב כל העזרה: **וּדוּקָן**. של ימים בזוי עליה וגובה אמה וחצי: **וּבֹג'** **מַעְלֹת** דכותל מזרחי נמוך כדי לראות ממעל לו דרך שערי עזרת נשים ועזרת הקרקע ההיכל מקרקע התחתון י' אמה וחצי (א): היינו **דְּאִיבָסִי** ליה. מקראת אלא י"ט אמה וחצי ופס י"ח פלגא אמתא דמיטחאי ליה פתחא דקמתי דכותל מזרחי ואזכר להיות נמוך י' יהודה היא דלמא דלמא המצוה עושה שיהי עליה קרקע עזרת ישראל מקרקע התחתון י"ג אמה וחצי אמר

א) וּבְנֵיכֶם פָּרַק קִדְשֵׁי (נז, ב) כְּלוּלִים מִזֶּכֶן כָּפֹן קָלִי וּכְוִוּיָּה מִיִּתְקַמָּה שְׁפִיר. ב) מִלְּמָה אֲמִי כְּרִי לְעִירֹשׁ בֶּן יַעֲקֹב, וְמֵה רֹכֹחֶה הִיא וְ, לְמַלְמָה מִנָּה אֲחֵרִיָּה הִיא לְדִית לִיָּה לְקָמֶן (מֵאֵן תִּנְא מִדִּית) [הָא מִנִּי] רַבִּי יְהוּדָה הִיא. לְפִי פִירֹשׁ רַבִּינֵי שְׁלֵמָה מִפִּי (עֲמָלֹם) [רַבְמוּיִן] קִשָּׁה

שבעת ימים פרק ראשון יומא

פז.

דרומית מזרחית היא היתה לשבת לחם הפנים. לקמן (74) פריך לעיל במתניתין דתמיד מוכח דהיא היתה בצקן מזרחית פשונית דקא חשיב מלשכת טלאים שהיה צקן מערביים פשונית עד לשכת לחם הפנים ד' לשכות וכי מקפת דרך

לשכבה שהיו עושין
מית צפונית בה גזו
בב ששקצום מלכי
מערבית בה יורדין
רב הונא מאן תנא
היא ^א דתנן * עזרת
ושלשים וחמש על
מש יארבע לשכות
ומה היו משמשות
מיתה לשכת הנזירים
את שלמיהן ומגלחין
בדוד מזרחית צפונית
דיר העצים ששם
דין ומתליעין בעצים
עת פסול לגבי מזבח
תה לשכת המצורעין
א"ב בן יעקב שכחתי
בא שאול אומר בה
והיא היתה נקראת
נ"נ מסתברא דר"א
כל הכתלים שהיו

וכותל מזרחי שהכהן השורף את הפרה עומד בה
ה כנגד פתחו של היכל בשעת הזאת הדם ו^הותנן יכל
זן עשרים אמה ורוחבן עשר אמות ו^הותנן הלפנים ממנו
ו החיל עשר אמות וי^השתים עשרה מעלות היו שם
וילחה חצי אמה ^הט"ו מעלות עולות מתוכה היורדות
ישים רום מעלה חצי אמה ושילחה חצי אמה ו^הותנן יבין
ה וי^השתים עשרה מעלות היו שם רום מעלה חצי אמה
ר"א בן יעקב אומר מעלה היתה שם וגבוהה אמה ודוכן
לוח של חצי חצי אמה אי אמרת בשלמא ר"א בן יעקב
פיתחא אלא אי אמרת רבנן הא איכא פלגא דאמתא
ווייה אלא לאו שמע מינה רבי אליעזר בן יעקב היא
הא מני רבי יהודה היא דתניא רבי יהודה אומר
באמצע עזרה ושלשים ושתים אמות היו לו
עשר

תן ותן דקא מיימי הכא לפרושי אמי דלא משכחת דליכסי
עשרים אמה. כיון דגבוהין עשרים אמה לא משכחת שנסתם במעלות
 יא מחילה העשויה נקבים נקבים כסירוגי מטה של חצלים ועושין
 גב זו באלכסון וקורין אותן בלע"ז פרודניי: **לפנים**. מאותו קורג
 . באותן אמות שבהר מגביה מן הקורג עד שער עזרת שמים
 וות: **ושלטה**. משך רוחב המעלה חצי אמה ואורכה בכל רוחב הדר
 שר שפלה הדר י"ג אמה וחצי: **אמה האולם למזבח** י"ב
 אמה וחצי עדיין נשאר מן הפתח התחתון חצי אמה עליונה לרבות
ואומר מעלה היסה. עוד בעזרת ישראל וגבוהה אמה ואורכה ברוחב
 זל חצי (1) **אמה**. שעולין בהן לדוכן: **אי אמרם בשלמא**. סתמא דקתני
 שראל את חלל פתח ההיכל: **ר"א היא**. דלית ליה מעלה יתירה וגבה
 ונת התחתון בגובה קרקע ההיכל: **אלא אי אמרם רבנן**. הרי לא עלו
 ההיכל בגוויה לכהן שבהר הזיתים: **רב אחא בר אבהו אמר הא מני**
 באמצע העזרה כנגד הפתחים וגמלא גובהה את הפתח התחתון
 קודם שהגיע למזבח והמזבח גובהו תשע הרי עשרים ושתי: **ועשר**

שנמצא גובה המעלות והדוכן כ"ב אמה, ונתכסה הפתח כולו, לפיכך הוצרכו לעשות כותל למידות לרבי יהודה, דתני מזהב ממוצע ועומד באמצע עזרה מכין כנגד היסודות.

עין משפט
נר מצוה

עא א ב מ״י פ״ה מהל' בית הבחירה הל' ז:
עב ג מ״י שס פ״ו הלכה ה:
עג ד מ״י שס פ״ה הל' ב והלכה ה:
עד ה ו שס הלכה ג:
עה ז שס פ״ו הל' א:
עו ח שס הלכה ב:
עז ט שס פ״ה הל' יב:
עה י שס פ״ו הלכה ד:
עט כ שס הלכה ג:

לעזי רע"י

לטי"ש. פסיסים.
פרודנ"י [פרודנ"א].
סבכה, סורג.

רבינו חננאל

דרומית מזרחית היתה אהבה.
לשכבת עשירי כלם הפנים.
הוא לשכת שלהן חלק
במקצוע מעריבת דרומית
ואיך היה, עומדת, אהבה
התנה על תמיד כי היה
במקצוע צפונות מעריבת.
ומשיגין מאן את תנא דמריב
כ' אליצור כי יעקב
לזמור חולק עליו על
התנא שנהגה התמיד.
התנא עזרת השמים היתה
אורן לקיה על רוחב
אורן לקיה וארבע לשונות היה
בארבע מקצועותיה כי
עז מעריבת דרומית, אהבה
אליצור כי יעקב שכחתי
מה היתה משמשה. הכי
ננו מסתברת דנאנו תמיד
אליצור כי יעקב
היה, דתנא על הכתבין
במקדש היו גבוהין
חזק כמותל מזרחי שהוא
נמוך שתבתה השורף
העמוד עומד הנה משמשה
ומכתובין וזראה פתחו על
החלל בשפת אמה, אהבה
ותנא על הפתחים שהיו
שם גבוהין כ' אמה, ורחבין
כ' אמה, כ' על לפנים
היטו העליון ח' ונמצא,
ש' מעלות כל מעלה
ורובה חצי אמה, ומעודת
הנשים לעודת ישראל
ט"ז מעלות, ובין האולם
להיכל כ' מעלות. נמצא
כל מעלות כל מעלה
גבוהה חצי אמה וט"ז
אמה ורובה ח' ולהבניה
התנא אינו צריך להנמיך
הכתובל המזרחי אצ"פ
בשכונתו כי הפתח (אהבה)
שעל הכותל) הכותל
שעל הפתח המזרחי, כיון
שנבנה על פתח כ' אמה
שלא יכנסו חזקת המעלות
האלה, ריכזל לראות מהותו
שפתה כי כותל המזרחי
היה נמוך כ' אמה לראות
מעליה פתח ההיכל, למדנו
שדבריו כ' אליצור כי יעקב
היה מוסיף על המעלות
גבולה חצי אמות תחצי
הכותל, דתנא כ' אליצור כי
יעקב אומר מעלה היתה
שם וגבוהה אמה ודרכו
תנא עליו וכו' כ' מעלות
של חצי חצי אמה, וכו'.
אך ארז ארדא לאוקמה
וכותבתי.